

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 10 • nr 5 • november 2005

2 Post!

2 Een beren-
conditie
in zes uur
per jaar

4 Bakkerscafé
"Brood op
de Plank"

6 Fijn stof tot
nadenken

6 Bottendaals
Glorie

Het gebouw waarin basisschool De Driemaster is gehuisvest, viert dit jaar haar eeuwfeest. Hoogtepunt van de festiviteiten was de dag dat alle kinderen, juffen en meesters in kleding uit de jaren vijftig naar school kwamen ...

foto's: www.dedriemaster-nijmegen.nl

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal
verschijnt 6 keer per jaar en
wordt huis-aan-huis bezorgd
op ca. 2000 adressen.

Redactie:

Karin Albers
Jozé van den Hurk
Bas Janssen
Janneke van den
Nieuwenhuizen
Anne-Marie van der
Straaten

Fotografie:

Willemien Geboers

Lay-out:

Martin van Els

Redactieadres:

Buurtkantoor Bottendaal,
Burghardt v/d Berghstraat 114,
6512 DR Nijmegen, e-mail:
dezeeheld@yahoo.com

Het volgende nummer ver-
schijnt eind december 2005.
Kopij, liefst digitaal, uiterlijk 25
november mailen of inleveren
op het redactieadres.

Een berenconditie in zes uur per jaar

**Aan je conditie werken in maar zes uurtjes per jaar en
ondertussen ook nog eens de wijk op je duimpje leren kennen.**

Een sprookje? Nee.

Ook niet: De nieuwste 'work-out' uit de V.S.

Wat dan wel? Gewoon De Zeeheld rondbrengen.

**Doe jezelf, ons en je buurtgenoten een plezier en meld je aan
als bezorger op dezeeheld@yahoo.com**

POST!

Geachte redactie van de Zeeheld

Er is iets dat mij van het hart moet en dat is het volgende. In de laatste Zeeheld stond dat er mensen zijn die klachten bij de politie hebben ingediend omdat zij geluidsoverlast hebben van jongeren op de speelplaats van de Driemaster en in het Thiemeparkje. Van zo iets word ik heel erg boos.

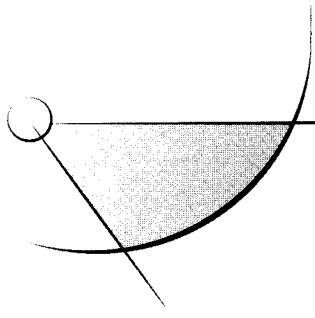
Wat een onverdraagzaamheid, wat een ongelooflijk gezeur! Wat willen deze mensen? Dat alle kinderen binnen zitten? Dat kinderen als ze buiten zijn zich gedragen als bezadigde oude van dagen? Ik ben altijd erg blij als ik de vele stemmetjes van de kinderen van de Driemaster weer hoor als het speelkwartier is. Het is een vrolijk geluid. Die kinderen zijn fijn aan het spelen, ik hoor vitaliteit!

En dan het Thiemeparkje. Ik vind het een lelijk parkje maar juist door de leegheid is het uitstekend geschikt om er af en toe een markt of dansevenement te organiseren. De muziek hoor je dan inderdaad hard, maar is dat dan zo erg? 1 of 2x per jaar? Dit is een erg gezellige wijk, veel mensen zouden er een moord voor doen om hier te kunnen wonen.

Ik zou de mensen die klachten hebben over wat vrolijk vermaak, aanraden om een huisje te kopen op de Mookerhei. Lekker rustig en hun huidige huis in Bottendaal komt dan voor minder truttige mensen beschikbaar!.

Marieke Verhoeven

Wil je ook reageren op een verhaal uit De Zeeheld, de redactie 'tippen' of je beschouwingen op de wijk met ons delen? Dat kan, want De Zeeheld heeft een eigen mailadres: dezeeheld@yahoo.com. 24-uur per dag, zeven dagen in de week geopend.

Nieuws van de BOB

DOOR JOZÉ VAN DEN HURK

Bezoek

Op 19 september ontving de BOB (Bewoners Organisatie Bottendaal) een delegatie uit de Arnhemse wijk St. Marten. Net als Bottendaal een relatief kleine wijk, tegen het stadscentrum aan gelegen. En net als hier, krijgt de Arnhemse wijk binnenkort te maken met forse nieuwbouwprojecten. Reden voor de bewoners uit St. Marten om eens in Bottendaal te komen kijken én praten. De Arnhemmers bleken een forse delegatie op de been te hebben gebracht. Maar liefst zestien mensen variërend van buurtbewoners, tot gemeenteambtenaren en een opbouwwerker lieten zich rondleiden door de wijk en informeren door de BOB. Gesproken is ondermeer over de vraag hoe je als kleine wijk omgaat met grootschalige nieuwbouwplannen, wat je kunt doen tegen de parkeer- en verkeersdruk en meer algemeen hoe je als bewonersorganisatie te werk gaat. Te veel eigenlijk om op één avond te bespreken. Daarom komen de gasten uit St. Marten binnenkort nog een keer langs en is er tegelijkertijd afgesproken dat de BOB een keer een tegenbezoek aflegt.

Hekwerk

Afgelopen zomer werden de bezoekers aan het Tangofestival in het Thiemepark opgeschrikt door een ernstig ongeval. Een spelend kind raakte bij een val gespiet op het hekwerk dat het park omgeeft. De BOB heeft direct contact opgenomen met de gemeente. Het resultaat is dat wijkwethouder Van Hooft momenteel laat uitzoeken wat er gedaan kan worden om de hekken veiliger te maken. Het afzagen van de scherpe punten is waarschijnlijk niet mogelijk omdat het hek de monumentenstatus heeft. Meer kans maakt de optie om bolletjes te plaatsen op de scherpe uiteinden. Los daarvan is en blijft het zaak om het hekwerk niet als speeltoestel te gebruiken. Wordt vervolgd.

Speelveld

Het wordt zo langzamerhand eentonig, maar er is nog steeds geen enkele duidelijkheid over de toekomst van het speelveld op het Dobbelmanterrein. En dat ondanks herhaalde toezeggingen van de wethouders Depla en Van Hooft dat het speelveld terugkomt. Projectontwikkelaars Talis en De Principaal is opdracht gegeven om het speelveld in te passen in de nieuwbouwplannen, maar van die kant blijft het angstvallig stil. De BOB is er verre van gerust op dat er een fatsoenlijk alternatief komt voor het huidige speelveld. En dat terwijl een goede speelplek zo belangrijk is voor de Bottendaalse jeugd, die al zo weinig ruimte heeft in de wijk.

Jongerenwerk

Er is weer een jongerenwerker terug in de wijk. Mascha Oppenheim van Tandem gaat de recent door de Bottendaalse jeugd zelf begonnen jongerenactiviteiten in het wijkcentrum ondersteunen. Binnenkort zal zij worden voorgesteld in De Zeeheld. Overigens is de rentree van het jongerenwerk illustratief voor de ontwikkeling die Bottendaal doormaakt. In de tijd dat

Bottendaal nog een achterstandswijk c.q. aandachtswijk was, was welzijnsorganisatie Tandem flink aanwezig. In het midden van de jaren negentig verloor Bottendaal echter het predikaat aandachtswijk, waarna Tandem langzaam maar zeker uit de wijk werd wegbezuinigd inclusief het jongerenwerk. Dat Bottendaal inmiddels wordt gezien als een sterke wijk, is op zich verheugend. Maar de BOB heeft zich altijd hardop afgevraagd of het verstandig is om dan ook maar alle steun stop te zetten. Het tij zou immers ook zo maar weer kunnen keren. En zo kan het gebeuren dat er weer opnieuw hard geknokt moet worden voor bijvoorbeeld zoets als een jongerenwerker.

Wijkcentrum

Over jongeren gesproken. De BOB bemiddelt bij de wens van de jongerenclub om een grotere ruimte te krijgen in het wijkcentrum. In haar pogingen daartoe kwam de bewonersorganisatie er achter dat het wijkcentrum geen goed gebruikersbeleid heeft. De praktijk is dat huurders met de oudste rechten voorrang

Wordt vervolgd op pagina 5

Het speelveld op het Dobbelmanterrein.

foto: Martin van Els

Bakkerscafé "Brood op de Plank"

Een bijzonder leerwerkbedrijf op het nieuwe Dobbelmanterrein

Een warme bakker waar je kunt ontbijten of lunchen. En tegelijk een nieuwe onderneming waar mensen werkervaring op kunnen doen.

Dit bijzondere project kan op het Dobbelmanterrein gerealiseerd worden dankzij de samenwerking tussen vier partijen. Zij hebben Jan de Koning de opdracht gegeven om het plan te ontwikkelen: 'Brood op de Plank voor buurtbewoners en voor mensen die moeilijk aan het werk komen.'

DOOR BAS JANSSEN

Op 14 juli hebben drie zorginstellingen, De Driestroom, Pluryn Werkenrode Groep, RIBW Nijmegen en Rivierenland samen met Talis Woondiensten een intentieverklaring ondertekend voor het Bakkerscafé "Brood op de Plank". Volgens Jan de Koning hebben de initiatiefnemende organisaties hiermee een erg belangrijke stap gezet in een complex traject: 'We hebben gezegd: we willen het. Nu moeten we het plan onderzoeken, ontwikkelen en uitvoeren.'

Ontbijten

Zeker is dat het Bakkerscafé een sociale onderneming wordt waar de medewer-

kers speciale aandacht krijgen. Het wordt ook een bedrijf met een commerciële aanpak. Het bakkerscafé "Brood op de Plank" heeft een dubbele functie. Enerzijds is het een bakkerij en winkel waar je als buurtbewoner ambachtelijk brood kunt kopen en een laagdrempelige plek waar je kunt ontbijten en lunchen. Anderzijds biedt het arbeidsmatige dagbesteding en arbeidsintegratie aan de cliënten van de samenwerkende zorginstellingen en andere mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. 'Zij leren hier hoe het is om zelf te zorgen voor brood op de plank.' Volgens Jan de Koning is de samenwerking tussen RIBW, Pluryn Werkenrode Groep en de Driestroom bijzonder: "Er wordt in dit project niet meer ge-

keken naar de doelgroepen, maar naar mensen die om wat voor reden dan ook een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Het is niet belangrijk dat zij een psychiatrische, lichamelijke of verstandelijke beperking hebben, het gaat erom dat zij dezelfde problemen hebben met het vinden van een baan. Het doel van het project is dat zij met ondersteuning leren en werken in een gewoon bedrijf.'

Sociale economie

Jan de Koning is via freelance werk en met zijn eigen adviesbureau al geruime tijd actief om projecten te ontwikkelen in de sociale economie. Hij is ingehuurd door de initiatiefnemende instellingen om het zorgproject te ontwikkelen en te realiseren. Hij probeert zelf het begrip zorg zoveel mogelijk te vermijden: 'Ik ga voor het begrip sociale economie. De opdracht was dan ook uitdrukkelijk om een voorziening te ontwikkelen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voor hun maatschappelijke integratie. Mensen integreren in de wijk door er

Zo kan het Bakkerscafé op het Dobbelmanterrein eruit gaan zien foto's: Henk Riswick

te wonen en te werken. Dat is niet alleen belangrijk voor de doelgroep van sociaal zwakkeren, maar ook voor de wijk zelf.'

Warm nest

Jan ziet het Bakkerscafé op het Dobbelmanterrein al helemaal voor zich: 'Aan het eind van het lange plein staat een ruime winkel met een terras. Het is een warm nest waar je bijzondere soorten brood en zelfgemaakte honing en jam kunt kopen of direct kunt nuttigen. Het is een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en exclusief kunnen lunchen. Ze worden bediend door stagiaires van het ROC, door medewerkers met een lichamelijke of verstandelijke beperking, door vrijwilligers uit de buurt of ex-psychochiatrische patiënten. De klanten kunnen afrekenen bij een rolstoel aan de kassa. Het Bakkerscafé draait op enthousiasme en betrokkenheid van de medewerkers. De beroepskrachten, zoals de bedrijfsleider, de bakker en de coach houden op de achtergrond de zaak in de gaten en springen waar nodig bij.'

Jan de Koning denkt dat de mogelijkheden van het Bakkerscafé onbegrensd zijn. Het is een leerwerkbedrijf waar mensen worden opgeleid in verschillende functies, zoals bakker, horeca medewerker of administratief medewerker. Maar hij denkt ook aan cateringdienstverlening en aan samenwerking met het ROC en het VMBO. Ook kunnen kunstenaars in de winkel exposeren en op het terras zijn allerlei bruisende activiteiten mogelijk.

Tevreden

Het Bakkerscafé past volgens Jan goed in Bottendaal: 'Het is een actieve en

open wijk. Uit gesprekken met buurtbewoners en vertegenwoordigers van de Dobbelmanwerkgroep en de BOB is gebleken dat er behoefte is aan een Bakkerscafé.' Veel ideeën uit vorige enquêtes over het Dobbelmanterrein zijn verwerkt in het concept dat Jan heeft gemaakt om te onderzoeken of het plan haalbaar is. In het concept staat hoe de aanpak moet zijn en hoe het geheel er uit kan gaan zien. Volgens Jan is een goed concept en een commerciële formule noodzakelijk: 'Je hebt een soepel draaiende organisatie nodig om met mensen te kunnen werken. Als een bedrijf goed in elkaar zit, komt een klant niet alleen een keer kijken uit nieuwsgierigheid, maar komt hij ook terug omdat hij tevreden is.'

Eerste brood

Jan weet dat er veel vraag is naar een dergelijk leerwerkbedrijf. Veel mensen uit de doelgroep zijn gebaat bij praktisch leren en begeleid werken. 'Zo vallen jongeren die een speciale opleiding hebben gedaan bij een zorginstelling, in een gat omdat er weinig aansluiting is op een reguliere baan. De drempel naar de arbeidsmarkt is vaak te hoog. Zij moeten niet thuis komen te zitten, want dan zijn ze verloren voor de arbeidsmarkt.'

Het zal nog even duren voordat in Bottendaal het bijzondere Bakkerscafé geopend kan worden. Jan denkt dat in 2007 het eerste brood aan de buurtbewoners verkocht kan worden. In de tussentijd moet er nog door heel veel mensen van alles geregeld en gebouwd worden. Met andere woorden: ook de aanloop naar het Bakkerscafé betekent bij veel mensen brood op de plank.

vervolg van "Nieuws van de BOB" van pagina 3

hebben. Ook al komen zij van buiten de wijk. De BOB vindt dat vragen uit de wijk eigenlijk voor moeten gaan. Daar is het wijkcentrum immers in eerste instantie voor bedoeld.

Parkeren

Binnenkort gaat de gemeente onderzoek doen naar de parkeersituatie in Bottendaal. Dit alles met het oog op de geplande uitbreiding van het betaald parkeren, halverwege volgend jaar. De gemeente gaat kijken wat de parkeervraag is in de wijk en wat de parkeerdruk. Wanneer wordt er het meest geparkeerd? 's Ochtends, 's avonds, in het weekend of door de week? En - zeker zo belangrijk - wie zijn die parkeerders? Bewoners, bezoekers, mensen die hier werken of 'buitenstaanders'? Ten slotte gaat de gemeente kijken of er draagvlak is in de wijk voor de uitbreiding van het betaald parkeren. Onderzoek of niet, voor de BOB is het klip en klaar dat het vergunningsstelsel uitgebreid moet worden. Liefst over de hele wijk, zoals in andere delen van de stad - denk aan 'Oost' - die aan het centrum grenzen al het geval is. Alleen op deze manier kunnen de Bottendalers in hun eigen omgeving blijven parkeren.

Verkeer

Wat naast parkeren voor de BOB heel hoog op de prioriteitenlijst staat, is een goed verkeersplan. De BOB heeft al herhaaldelijk haar zorgen geuit richting gemeente over de verkeerssituatie in de wijk. Hoe je het ook went of keert, Bottendaal is gewoon een drukke wijk. En met de komst van het ROC, de nieuwbouw op het Dobbelmanterrein en misschien ook nog een parkeergarage aan de Van Schaijk Mathonsingel is het volgens de BOB het hoog tijd dat de gemeente eindelijk eens met een goede visie op de toekomstige verkeersstromen komt. Regel je dat nu niet goed dan is de kans groot dat de wijk straks helemaal vast komt te zitten, aldus de BOB. Verkeerswethouder Hirdes heeft in het verleden weliswaar toegezegd dat er zo'n verkeersplan komt, maar van het daaropvolgende gebrek aan daadkracht wordt de BOB niet vrolijk. Bovendien is de gemeente geneigd om de verkeerssituatie per project (ROC, Dobbelmanterrein) te bekijken, terwijl volgens de BOB alleen een totaalplan voor de hele wijk een 'verkeersinfarct' kan voorkomen. ■

Fijn stof tot nadenken

Een paar jaar geleden stonden ze er ineens. Twee kleine huisjes in Bottendaal. Huisjes met een huisnummer, maar zonder brievenbus of bewoners. Eén staat er in het Thiemepark, de ander aan de Graafseweg vlakbij het Keizer Karelplein.

Veel bewoners in Bottendaal zullen de huisjes nooit zijn opgevallen. Maar het zijn snuffelhuisjes. Ze zuigen lucht naar binnen en blazen diezelfde lucht even later weer naar buiten. In de tussenliggende tijd wordt de lucht geanalyseerd. Meetapparatuur meet de mate van vervuiling van de lucht. Als je er dicht bij staat hoor je de ventilatoren zoemen. Vierentwintig uur per dag.

Meetnet

De twee meethuisjes in Bottendaal zijn onderdeel van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het RIVM (Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne). Dit meetnet bestaat uit 48 meetlocaties verspreid over Nederland. Deze meetstations meten 24 uur per dag de luchtkwaliteit en zenden deze gegevens door naar een centrale computer. Op <http://www.rivm.nl/milieukwaliteit/lucht>

vindt u alle informatie over dit meetnet van het RIVM.

Bottendaal

Nijmegen is een paar jaar geleden, op verzoek van de gemeente Nijmegen met de twee meetstations in Bottendaal opgenomen in het landelijk meetnet luchtkwaliteit van het RIVM. Daar was alle aanleiding toe. De lucht in grote delen van Nederland is flink vervuild. In het stedelijk gebied Nijmegen worden, net als in tal van andere stedelijke gebieden, de normen voor de toelaatbare luchtvervuiling op tal van plaatsen overschreden.

Fijnstof

De grootste bedreiging wordt op dit moment (en de komende jaren) gevormd door stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De laatste tijd gaat de aandacht vooral uit naar fijn stof omdat te hoge concentraties tot gezondheidsklachten kunnen leiden. De negatieve invloed van fijn stof op de gezondheid en de levensduurverwachting van mensen is door onderzoeken aangetoond.

Diesel

Waar komt dat fijn stof vandaan? De belangrijkste bronnen van fijn stof zijn

Zelf doen

En wat kunt u doen? U kunt bijvoorbeeld Milieudefensie steunen. U kunt ook uw stem laten horen richting de gemeente en haar op haar verantwoordelijkheden wijzen of ideeën voor een schonere lucht aandragen. U kunt heel concreet meedoen met het stadsbrede debat over luchtkwaliteit dat de gemeente heeft aangekondigd. In welke periode dat debat zal plaatsvinden weet ik niet. U kunt bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2006 de partijprogramma's nalezen op milieudoelstellingen en -maatregelen.

Maar het beste is natuurlijk wanneer u uw eigen vervuilingsbronnen aanpakt. Doe aan energiebesparing. Investeer in de aanschaf van een zonneboiler. Kies voor groene stroom. Pak vaker de fiets en het openbaar vervoer. Laat een roetfilter zetten op de uitlaat van uw auto. Kies bij de aanschaf van een nieuwe auto voor een minder milieubelastend exemplaar. Beperk het aantal vliegvluchten. Beperk het stoken van een kachel of open haard. Kortom, voldoende fijn stof tot nadenken.

langzaam rijdend en optrekkend verkeer, met name dieselverkeer (personenwagens, vrachtwagens, bussen), industrie, open haarden en allesbranders en niet te vergeten de scheepvaart. In het stedelijk gebied Nijmegen gaat het om vooral het stadsverkeer, de vele huishoudens, verkeer op de A73, de A325 en de A15, industrie in en rond Nijmegen en niet te vergeten het scheepvaartverkeer op de Waal en het Maas-Waalkanaal.

Europese norm

Ongeveer de helft van de concentratie fijn stof in Nederland (gemiddeld) is 'op de achtergrond' al aanwezig en komt van buiten onze landsgrenzen. De andere helft daar kunnen we met z'n allen in Nederland dus direct wat aan doen.

Actie is al langere tijd hoognodig. Actie om ieders gezondheid te beschermen, maar ook actie om het natuurlijk milieu te beschermen. En actie is geboden om de Europese normen voor de milieukwaliteit te halen. In 1999 heeft de Europese Unie namelijk nieuw beleid vastgesteld voor de luchtkwaliteit. Daarbij zijn normen vastgesteld waaraan landen in de Europese Unie tot en met 2010 moeten voldoen.

In 2001 is dit Europees beleid omgezet in Nederlands beleid, te weten het Besluit Luchtkwaliteit. Dit Besluit streeft naar een 'schone' lucht in 2010, waarin voor een zestal stoffen bepaalde concentraties niet mogen worden overschreden. In de toekomst wordt dit met meer stoffen uitgebreid.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Nijmegen is al op vele fronten actief om de luchtkwaliteit in en om de stad te verbeteren. Het gemeentelijk "Uitvoeringsprogramma Verbetering Luchtkwaliteit Nijmegen 2004-2007" bevat een pakket van 33 maatregelen.

Inmiddels heeft dit programma in mei 2005 een vervolg gekregen met het "Voorontwerp Uitvoeringsprogramma Verbetering Luchtkwaliteit Nijmegen 2005-2010". Hierin kondigt de gemeente ingrijpende maatregelen aan waarover een stadsbreed debat zal worden gevoerd. Hou het in de gaten! Meer informatie over het gemeentelijk beleid op het gebied van luchtkwaliteit vindt u via http://www.nijmegen.nl/leven_in_nijmegen/milieuenafval/lucht/rapportagesluchtkwaliteit. Of ga voor naar De Stadswinkel.

Parkeergarage

Het gaat echter allemaal niet snel genoeg, zo vindt niet alleen de Vereniging

Het meethuisje in het Thiemepark

foto's: Roel Winter

Milieudefensie. Milieudefensie probeert proefprocessen aan te spannen om uit te vinden welke maatregelen nu precies afgedwongen kunnen worden. "In het Besluit Luchtkwaliteit is namelijk vastgelegd dat 'daar waar de normen voor stikstofdioxide of fijn stof worden overschreden', gemeenten of de minister van VROM een saneringsplan moeten maken", aldus Milieudefensie. Eén van de speerpunten van Milieudefensie voor Nijmegen is gericht op de beoogde aanleg van een parkeergarage onder de Van Schaeck Mathonsingel. Milieudefensie is tegen de aanleg van deze (en andere) parkeergarages. Bewoners aan de Van Schaeck Mathonsingel hadden zich

overigens voordien al georganiseerd tegen de aanleg van deze garage.

Graafseweg

Een ander speerpunt van Milieudefensie is de Graafseweg. In 2004 werd op de Graafseweg een daggemiddelde fijn stof (PM10)-concentratie van $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ 50 dagen in dat jaar overschreden. Maximaal toelaatbaar is een aantal van 35 overschrijdingsdagen per jaar. De Graafseweg is daarmee de op twee na vuilste weg uit het meetnet van RIVM. Nu al (oktober 2005) ligt het aantal overschrijdingsdagen in 2005 voor de Graafseweg ter plaatse van het meetstation rond de 50. ■

Bottendaals Glorie

zoek in de wijk tot het afleggen van de doden. Om negen uur 's avonds gingen de gordijntjes dicht van de chambrettes en werd de nacht doorgebracht op strozakken. In de zestiger jaren waren de "nonnen op solex" een vertrouwd straatbeeld. In 1988 vertrokken de laatste bejaarde zusters en werd het pand verkocht aan de Centrale Stichting Groepsbewoning die er sindsdien studio's verhuurt.

Begin jaren tachtig werd duidelijk dat de Van Oldenbarneveltstraat nog meer verborgen geschiedenis bezat:

Over dames van stand en nonnen op de solex

De Van Oldenbarneveltstraat

De Bottendael, zoals de straat vroeger heette, werd eind 19e eeuw gebouwd en dankte haar naam aan een lunet die daar al sinds de 17e eeuw stond: oorspronkelijk een heuvel van aarde, later een heus fort van steen. Het waren belangrijke verdedigingswerken buiten de stadsmuren, gebouwd om de eerste klappen op te vangen als de vijand kwam. Daarom sliepen er ook altijd mensen in.

In 1910 kreeg de straat zijn huidige naam. De architecten rond 1900 waren niet zuinig met decoraties: raampartijen omgeven door witte steen, welvende balkons en prachtige dakkapellen versiert met ranke pinakels. De straat was duidelijk bedoeld voor de gegoede burgerij; op een ingekleurde ansichtkaart 1903 zie je chique dames flaneren met lange jurken en paraplu's tegen de zon op een onverharde weg nog niet gehinderd door verkeer.

Een prominente plek in de straat werd ingenomen door het klooster van de Franciscanessen van de Heilige Familie. Deze congregatie stelde zich "in dienst van de lijdende mensheid" en dat was bepaald geen overbodige luxe in het Nijmegen

van toen. Rond 1880 was het met ongeneeslijk zieken en bejaarden in Nijmegen evenals elders hopeloos gesteld. Hun einde wachtten ze moedeloos af in doorgaans meer dan erbarmelijke omstandigheden.

De zusters Franciscanessen verhuisden in 1901 van de Jodenberg naar het nieuw gebouwde klooster aan de Bottendael. In de door de architecten Gielen van der Pluijm ontworpen "gezonde, ruime woning" nemen 60 zusters haar intrek. Deze zusters hadden met een vaste dagorde te maken: 's morgens om vijf uur op, veel bidden, lezingen en natuurlijk koor- en avondgebed. Verder waren ze de hele dag bezig met het beoefenen van de naastenliefde: van het ziekenbe-

de kraakbeweging, op zoek naar leegstand, ontdekte tot hun stomme verbazing een oude fabriek die al jaren keurig achter woningen verstopt zat. Het werd het begin van woonwerkpand de Plu. De oude keurige straat werd lastig gevallen door punkers, krakers, extravagante feesten en biercultuur; maar overleefde het allemaal.

De Van Oldenbarneveltstraat: een oude dame die met de tijd is meegegaan en toch haar gevoel voor traditie behouden heeft! ■

Wil

bron: de Gelderlander
foto's: Stadsarchief Nijmegen

